

SPIS TREŚCI

Skróty

Wstęp

I. ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNO-POZNAWCZE

1. Fundament poznawczy - doświadczenie człowieka

1.1. Przedmiot doświadczenia - fenomen czy rzecz

1.2. Źródłowość doświadczenia

1.3. "Czystość formalna" a realizm poznawczy

1.4. Doświadczenie rozumiejące

1.5. Przedmiotowy i podmiotowy aspekt rozumienia

1.6. Dwoisty charakter doświadczenia

1.7. Od fenomenu do fundamentu

1.8. Interpretacja i wyjaśnienie

2. Teoretyczny i praktyczny aspekt pedagogii

2.1. Poznanie teoretyczne

2.2. Teoria i praktyka: różnicowanie czy przeciwstawienie?

2.3. Poznanie praktyczne w ujęciu tradycyjnym

2.4. Nowa filozofia praxis

2.5. Teoria w pedagogii

3. Metoda pedagogii - aspekt poznawczy

3.1. Odwołanie do prawdy a zaangażowanie podmiotu

a. Metoda personalistyczna - charakterystyka

b. Zasada powszechności prawdy - aspekt podmiotowy i przedmiotowy

c. Dialog jako wspólne odkrywanie prawdy

d. Normatywny charakter poznania - zaangażowanie w prawdę

3.2. Logos i ethos czynu

a. Logos czynu - ujawnianie racji działania

b. Prawda i kłamstwo czynu

c. Czyn sprawdzianem osoby

d. Czyn jako aktualizacja osoby

II. DOŚWIADCZENIE WYCHOWANIA JAKO ŹRÓDŁO PEDAGOGII

1. Ontyczno-antropologiczne implikacje doświadczenia wychowania

1.1. Ontyczno-poznawczy realizm

a. Realność rzeczywistości

b. Realne istnienie osoby-podmiotu

c. Realność dobra i powinności

d. Transcendencja prawdy

1.2. Doświadczenie godności osoby jako tło doświadczenia wychowania

a. Znaczenie terminu "godność osoby"

b. Doświadczenie godności osoby

c. Indywidualny i powszechny aspekt godności

d. Osoba jako dar

e. Odpowiedzialność - praktyczny wyraz godności

f. Dojrzewanie - dynamiczny aspekt godności

2. Wychowanie integralne

2.1. Specyfika wychowania

- a. Określenie wychowania
- b. Integralność wychowania
- c. Wychowanie a moralność
- d. Wychowanie a samowychowanie
- 2.2. Doświadczalny aspekt wychowania
 - a. Fakt i fenomen wychowania
 - b. Powszechność faktu wychowania
 - c. Wychowanie jako proces
 - d. Dwupodmiotowość aktów wychowania
 - e. Czyn jako nośnik treści doświadczalnych
- 2.3. Pedagogia jako refleksja i metoda
 - a. Doświadczenie - wiedza - umiejętność
 - b. Wychowanie - pedagogia - pedagogika
 - c. Pluralizm pedagogii personalistycznych
 - d. Pedagogia Wojtyły
 - e. Pedagogia, filozofia i wiara religijna
- 3. Charakterystyka doświadczenia wychowania
 - 3.1. Treść doświadczenia wychowania
 - a. Troska wychowawcy
 - b. Poszukiwanie i propozycja
 - c. Zaufanie wychowanka
 - d. Perspektywa obiektywna - odpowiedzialność za osobę
 - 3.2. Rodzina jako podstawowe źródło doświadczenia wychowania
 - a. Rodzina jako wspólnota naturalna
 - b. Rodzicielstwo
 - c. Kategoria ojcostwa i dziecięctwa
 - d. Kategoria młodości
 - 3.3. Dialogiczny charakter doświadczenia wychowania
 - a. Doświadczenie wychowania jako spotkanie
 - b. Doświadczenie wychowania jako komunia

III. FILOZOFICZNE WYMIARY PRAWDY

- 1. Prawda poznawcza, ontyczna i absolutna
 - 1.1. Prawda poznawcza
 - 1.2. Prawda ontyczna
 - 1.3. Prawda absolutna
- 2. Doświadczalny aspekt prawdy
 - 2.1. Refleksja towarzysząca
 - 2.2. Egzystencjalny aspekt poznania prawdy
 - 2.3. Charakterystyka "momentu prawdy"
- 3. Osobowy aspekt prawdy
 - 3.1. Podmiotowy aspekt prawdy
 - a. Zapodmiotowanie prawdy
 - b. Zakorzenienie w osobie
 - c. Związanie prawdą podmiotu-osoby
 - 3.2. Uniwersalność ujęcia prawdy
 - a. Wyjątkowa pozycja osoby
 - b. Uniwersalizacja przedmiotowa i podmiotowa

3.3. Prawda wobec wolności i miłości

- a. Prezentowanie się prawdy - ujawnianie się wolności podmiotu poznającego
 - b. Ontyczny wymiar miłości
 - c. Miłość jako miara prawdy
- ### 3.4. Prawda jako dar
- ### 3.5. Prawda wychowawcza

IV. MOC PRAWDY

1. Poznawcza moc prawdy

- 1.1. Moc jako czynny element bytu (akt)
- 1.2. Poznawczy aspekt "mocy istnienia"
- 1.3. Prawda jako przejaw "mocy istnienia"
- 1.4. Prawda ujawniająca się dzięki "światłu"
- 1.5. Pociągający "blask prawdy"

2. Normatywna moc prawdy

- 2.1. Nieprzechodni aspekt czynu - możliwość interpretacji egzystencjalnej
- 2.2. Sumienie - samozależność od prawdy
 - a. Chcieć dobra - chcieć być dobrym
 - b. Sumienie jako rzeczywistość normatywna
- 2.3. Prawda jako wzór

3. Osobowa moc prawdy - świadectwo

- 3.1. Świadectwo wobec siebie
- 3.2. Problem obiektywnej miary
- 3.3. Pośredniczący wymiar świadectwa
- 3.4. Czyn jako obiektywizacja świadectwa
- 3.5. Transcendentny charakter świadectwa
- 3.6. Świadectwo potwierdzające wolność
- 3.7. Świadectwo ostateczne

4. Siłą fałszu

- 4.1. Błędne poznanie
 - 4.2. Piękno jako przejaw bytu albo pozór
 - 4.3. Siła kłamstwa
 - 4.4. Samo-wola
 - 4.5. Samookłamywanie
 - 4.6. "Bez-siła" prawdy
- ### 5. Milczenie prawdy
- 5.1. Prawda jako tajemnica
 - 5.2. Dyskrecja miłości
 - 5.3. Mowa milczenia
 - 5.4. Bezsłowny czyn

V. PRAWDA JAKO CZYNNIK WYZWALAJĄCY

1. Związek prawdy i wolności w osobie - zniewolenie i wyzwolenie

- 1.1. Prawda i wolność - aspekt poznawczy
- 1.2. Wolność prawdziwa
- 1.3. Zniewolenie
- 1.4. Wyzwolenie
 - a. Wolność niedoskonała

- b. Formy wyzwolenia
- c. Sumienie jako czynnik pośredniczący
- d. Prawda wyzwalaająca
- 2. Człowiek jako byt zadany sobie - doskonalenie
 - 2.1. Doskonałość jako pełnia bytu
 - 2.2. Perfekcjonizm
 - 2.3. Niedoskonałość jako kategoria pedagogiczna
 - 2.4. Zrodzenie na nowo
- 3. "Prawdziwość osoby"
 - 3.1. Warunki prawdziwości
 - 3.2. Typy prawdziwości w osobie
 - 3.3. "Człowiek prawdziwy" - znaczenia terminu
 - 3.4. Autentyczność
 - 3.5. Postawy autentyczne i nieautentyczne
- 4. "Zniewolenie" przez prawdę
 - 4.1. "Złe prawdy"
 - a. Prawda o złu
 - b. Prawda przynosząca złe skutki
 - c. Złe użycie prawdy
 - 4.2. Posiadanie prawdy i dysponowanie nią
 - 4.3. Nieuprawnione dysponowanie prawdą
 - 4.4. Prawda w "strukturach zła"

VI. PRAWDA JAKO ZASADA WPŁYWU WYCHOWAWCZEGO

- 1. Charakter wpływu wychowawczego
 - 1.1. Niebezpośredni charakter wychowania
 - 1.2. Dwuaspektowe ujęcie wpływu wychowawczego
- 2. Metafizyczne ujęcie wpływu
 - 2.1. Wychowawca jako "przyczyna wtórna"
 - 2.2. Wspólne "światło prawdy"
- 3. Osobowe ujęcie wpływu - uwarunkowania
 - 3.1. Uczestnictwo w człowieczeństwie
 - 3.2. Uczestnictwo w prawdzie
- 4. Spotkanie - dynamiczny aspekt wpływu
 - 4.1. Oddziaływanie osobowe
 - 4.2. Obecność jako kategoria wychowawcza
 - 4.3. Spotkanie w prawdzie
 - 4.4. Fazy realizacji wpływu
 - 4.5. Jedność woli
- 5. Subiektywne warunki efektywności wpływu
 - 5.1. Władza rodzicielska
 - 5.2. Autorytet
 - 5.3. Władza jako służba
 - 5.4. Otwartość i posłuszeństwo
- 6. Zasada prawdy a przymus w wychowaniu
 - 6.1. Znaczenie przymusu
 - 6.2. Przymus woli
 - 6.3. Problem obowiązku i powinności

6.4. Oddziaływanie przez "przymus prawdy"

VII. WYCHOWANIE PRAWDZIWOŚCIOWE

1. Podstawy wychowania prawdziwościowego

1.1. Zasady wychowania prawdziwościowego

a. Zasada transcendencji prawdy

b. Zasada prawdy osobowej (yeńtas in caritate)

c. Zasada stałości i wierności prawdzie

1.2. Przedmiotowy aspekt wychowania prawdziwościowego

1.3. Charakterystyka metod wychowania prawdziwościowego

1.4. "Złota reguła" wychowania

2. Naśladowanie jako metoda pedagogii

2.1. Określenie naśladowania

2.2. Zasada naśladowania w aspekcie prawdy

2.3. Wychowawca jako wzór

2.4. Kres naśladowania

3. Wychowanie prawdziwościowe we wspólnocie

3.1. Wspólnotowy charakter prawdy

3.2. Wspólnota wychowania

3.3. Wychowanie w rodzinie jako paradygmat wychowania prawdziwościowego

Zakończenie

Bibliografia

I. Źródła

II. Opracowania

III. Pozostała literatura

Indeks osób

Indeks ważniejszych pojęć

Summary